



# Justering til vejledning om prøve på særlige vilkår

Maj 2021

## 5.4 Særligt for ordblinde

Hvis det vurderes at kunne kompensere for den ordblinde elevs funktionsnedsættelse, kan en ordblind elev få tilladelse til:

- At anvende en oplæsningsfunktion.
- At anvende søgefunktionen ctrl+F/ctrl+B.
- At anvende en ordforslagsfunktion. Dette gælder også for prøven i dansk, FP9, retskrivning samt dansk, FP10, delopgave A.
- At anvende ordbøger og ordforslagsfunktion under lærerens diktering i dansk, FP9, retskrivning. Hvis ordblind elever får tilladelse til at anvende ordbog og ordforslagsfunktion under lærerens diktering, skal der også gives tilladelse til individuel diktering. Ved tilladelse til individuel diktering starter den ordblind elevs prøve umiddelbart i forlængelse af klassens ordinære prøve. Der skal være tilsyn med den ordblind elev, mens resten af klassen får dikteret prøven. Ved individuel diktering anvendes den tid, som er nødvendig. Der må ikke dikteres færre ord end de angivne i dikteringsenhederne (jf. stråstregerne i lærerarket), og dikteringsenhederne må ikke dikteres mere end to gange. Individuel diktering kan kombineres med tildeling af forlænget prøvetid og brug af ordbog og ordforslagsfunktion under diktering. Hvis individuel diktering kombineres med forlænget prøvetid, kan der i udgangspunktet maksimalt tildeles 15 minutter forlænget prøvetid til anden del af retskrivningsprøven.
- At anvende tale-til-tekst ved et udvalg af prøver (læs mere under 'Hjælpemidler til indtaling af besvarelse (tale-til-tekst/diktering))
- At undlade at læse op ved selvvalgt tekststykke eller at benytte en oplæsningsfunktion til at læse tekststykket op i prøven i mundtlig dansk, FP9 og FP10.  
Karakterfastsættelse ved folkeskolens prøver beror på en helhedsvurdering af samtlige vurderingskriterier for den enkelte prøve. Det fremgår af prøvebekendtgørelsens § 32, at bedømmelse af prøvepræstationen for en elev, der aflægger prøve på særlige prøvevilkår, skal ske efter samme kriterier og på samme niveau, som gælder for øvrige elever.  
Hvis en elev undlader at læse selvvalgt tekststykke op eller vælger at benytte en oplæsningsfunktion til at læse tekststykket op, vil eleven ikke opfylde den del af vurderingskriteriet læse klart og flydende op og udtrykke en personlig forståelse af det læste, som omhandler læse klart og flydende op.  
Eleven vil i den efterfølgende dialog med bedømmerne kunne udtrykke sin personlige forståelse af det læste, og dermed vil eleven kunne opfylde den del af vurderingskriteriet læse klart og flydende op og udtrykke en personlig forståelse af det læste, som omhandler at udtrykke en personlig forståelse af det læste.
- At få udleveret en lydfil til sprogfagenes opgaver i lytteforståelse, så den ordblind elev kan stoppe lydsporet, mens eleven benytter oplæsningsfunktionen til at læse spørgsmålene til lyttedelen. Den ordblind elev må ikke høre lyttedelen flere gange end klassens øvrige elever.

### 5.4.1 Børne- og Undervisningsministeriets nationale ordblindetest (Ordblindetesten)

#### Ordblindetesten

Som ordblind forstås elever, der er testet ordblind med Ordblindetesten eller en tilsvarende standardiseret ordblindetest.



Ordblindetesten kategoriserer elever på baggrund af deres testresultat i en rød, gul eller grøn kategori. Det er kun elever, som bliver testet rød i Ordblindetesten, som har en funktionsnedsættelse i form af ordblindhed. En elev, der er testet 'ordblind' (svarende til kategorien rød) med Ordblindetesten eller en tilsvarende standardiseret ordblindetest, har mulighed for at gå til prøve på særlige vilkår.

**Ordblind (kategori rød)**

Ordblindetesten bygger på viden om de specifikke læse- og stavevanskeligheder, der karakteriserer ordblindhed. Ordblindetesten giver en sikker og ensartet identifikation af ordblindhed, og kategoriseringen af eleverne danner baggrund for elevernes adgang til prøve på særlige vilkår.

**Usikker fonologisk kodning (kategori gul)**

At være kategoriseret gul i Ordblindetesten betragtes ikke som en funktionsnedsættelse i form af ordblindhed. En elev, der er testet 'usikker fonologisk kodning' (svarende til kategorien gul) med Ordblindetesten eller tilsvarende standardiseret ordblindetest må ikke på basis heraf tilbydes prøve på særlige vilkår.